

ваніето си като слѣдваха единъ теглена отъ по-напрѣдъ брѣзда. Вжтрѣшната търговія на Африка ставаше также съ истыты срѣдства, и, както въ Азія, да ся благодари на безцѣната спомощ на камилата. Остане ли за морската търговія, тя не излизаше вѣнъ отъ вира на срѣдиземно море. Тѣй корабостроеніето остана на първоначалното си състояніе много години, и не неправи нѣкой успѣхъ освѣнъ по врѣмято кога свѣтлѣяше финиціанската търговія. Плоскити, малкити кораби, что не собираха много, имаха само по единъ боръ съ малакъ четъ тѣсны платна, бѣха натрупани съ полици за грѣбаре; като нѣмаха да сж упжтвать съ друго освѣнъ съ звѣздыты, тѣи не можаха да въспріемать дългы пжтуванія и ся отпушаха да плавать само край брѣговети. Даклемъ не трѣбва да ся чодимъ, ако ветхити не сж направили географически открытія; тѣи ся наеха исклучително да отійдаты отвѣдъ проливъ Гыбралтаръ и къмъ брѣговети на Индустанъ. Освѣнъ това, търговіята употрѣбываше най-простый начинъ и ся опрѣдѣляваше токо речи на мѣната; кога има малко пары или нѣма никакъ, нѣма и вѣра; слѣдователно, нѣма и печалба. Чловѣкъ трѣба да разумѣва, спорядъ това, че народити, които сж отъ пръвъ рядъ у ветхый свѣтъ, не сж станали богати и силни, нѣ само като уплѣниха другыты народы.

Срѣдній вѣкъ. Періодъ-тъ, что ся продължава отъ паданіето на Западна имперія до открытіето на Америка, отъ свършеваніето на пятій вѣкъ до свършака на пятнадесятый, раздѣляся на двѣ эпохи съвсѣмъ отдѣлны: по врѣмято на първый, сирѣчь до осмый вѣкъ, вижда ся, че свѣтъ-тъ е былъ пакъ затъналъ въ варварство. Непознати народи, чюжди на гледъ и на имя, виждатся да сж приели поржчваніе, за да затріятъ всяко образovanje. Врядомъ тѣи съсипвать, и не оставятъ исправено ничто отъ зданіето, на което работата бяше въздвигнала първыты сграды: нивята сж заустѣлы, градищата сж съсипаны, богатствата сж уникаквены; търговіята изчезна съ земледѣліето и ржководѣлната майсторія; опустеніето ся распростира по цѣла вселена. Обаче, двесты години не щжтъ още ся изминать прѣди да ся не прѣправятъ малко нѣчто злополучіята отъ нападеніята; и пять-тѣхъ другы вѣкове, что щжтъ послѣдвать, щжтъ прѣдставать табличатж отъ една плодoносна дѣйствителность.

Кой ли исекара това бурже прѣобразованіе? Посѣгваніето на слободата. Срѣдній вѣкъ прѣмина много врѣмя за лѣточисленіе на притѣсеніе и незнаніе. Съвършена правда ся даде на това послѣдне укривяваніе; обаче, кога остане за първото, прѣдсѣденіето не е изгубило ничто отъ всеобщность-та си. Между това цѣлъ свѣтъ е съгласенъ, днесъ, да припознае благополучното вліяніе, направено върху състояніето населскыти отряди отъ христіанството; и, да ся благодари на нѣскорошни трудове, всякой знае, че градското наряджаніе что прѣживъ разореніето на вет-